

ped.-književni zbor", in pa zastopstva „Društva slovenskih profesorjev“, ki ni prezrlo lanskega zborovanja „Zaveze“ v Šoštanju.

V nastopnem podajamo svojemu čitateljstvu o XIX. glavni skupščini „Zaveze“ kolikor mogoče natančno poročilo po redu, kakor se je vse vršilo.

Pozdravne besede „Gorenjca“.

Vrli „Gorenjec“ je priobčil „Zavezini“ skupščini v pozdrav ta-le z iskrenostjo pisan članek:

Na visokem Gorenjskem, v krepko se razvijajoči Radovljici se vrši danes in jutri velika skupščina „Zaveze jugoslovenskih učiteljskih društev“. Napredna Radovljica si je nadela praznično obleko, da dostojno pozdravi širitelje omike med našim narodom, poročstvo boljše bodočnosti naše.

Med udeležniki opazujemo poleg Slovencev in Hrvatov tudi zastopnike viteškega srbskega naroda in sinove onega naroda, ki je stal v zgodovini evropske kulture vedno na prvem mestu, ki nam je dal oznanjevalca misli svobodne Jana Husa in prvega narodnega šolnika Komenskega.

Slovensko učiteljstvo vidimo zbrano ali zastopano skoro polnoštevilno. Pač se je našlo tudi med našim učiteljstvom nekoliko oseb, ki so zapustile zastavo napredka in svobode, ki so se za skledo leče prodali najljutejšim sovražnikom šole in ljudske prosvete, toda s ponosom lahko trdimo, da so to le izjeme. Ogromna večina ve, da je zdrav napredek mogoč le na temelju rimskega suženjstva prostega pouka, da je namen šole vzgajati značaje in ne hinavcev, ki pod verskim plaščem lahko uganjajo največje lopovščine.

Žalibog so razmere na Slovenskem še danes take, da ljudstvo ne zna vselej prav ceniti ne ljudske šole in ne učiteljstva; vendar opazujemo vsako leto napredek v tudi tem oziru. Vedno bolj prodira mnenje tudi v širjo maso naroda, da le izobrazba more biti podlaga boljšemu gmotnemu stanju našega ljudstva, da le izobrazba — splošna in strokovna — more provzročiti, da ne bomo ostali večno narod hlapcev, da tudi mi kdaj prisedemo k polni mizi gospodarjev.

Na Vas je, zbrani skupščinarji, da pospešite ta tok v izobrazbi našega naroda. Držeč se gesla, da „kar more, to mož je storiti dolžan“, pojdite na podrobno delo med narod, in na Vas je, zastopniki slovenskega naroda v zbornicah, da sodelujete pri tem produktivnem delu za slovenski

narod s tem, da delavcem daste tudi poštenega plačila!

Lepe kraje bodele videli tu na Gorenjskem, zbrani skupščinarji! Večno krasni Bled, romantični Bohinj, snežne velikane in čarobne soteske bodele zrl pri nas. In vsa ta narava, vse to ljudstvo, ki uživa to naravo, Vam kliče, da so tu slovenska tla, — da so pa tudi slovenska tla ki so dragocena, da tujci stezajo svoje roke, da bi ugrabili najlepše in najboljše dele. Le narodna izobrazba more preprečiti, da se ta raj zemlje slovenske ne pogubi v tujem navalu. Buditi med Vam izročeno mladino narodni ponos in zavednost, bodi Vaša naloga!

V tem zmislu Vam kličemo iz dna srca na naših gorenjskih tleh: Bodite pozdravljeni!

V Ljubljani.

V petek, dne 23. t. m. opoldne, se je pripeljalo v Ljubljano 19 srbskih učiteljic in učiteljev pod vodstvom Jovana P. Jovanovića, učitelja in urednika „Prosveta“ v Kragujevcu, ter češki tovariš Hajny z Moravskega. Na južnem kolodvoru je mile goste pričakovalo več tovarišev in tovarišic. V imenu slovenskega učiteljstva je pozdravil došle tov. E. Gangl, rekoč, da je prihod dragih slovanskih bratov s severa in z juga dokaz, da nas vežejo isti nazori in isti smotri, ki se dajo izraziti s kratkimi besedami: z medsebojno podporo hočemo dvigniti kulturno stopnjo svojega ljudstva, katerega blaginja nam je najbolj pri srcu. Dragim bratom in sestram kliče: Dobro došli na slovenskih tleh! — Za pozdrav in sprejem se je s presrčenimi besedami zahvalil g. J. P. Jovanović. — Po sprejemu so se gosti nastanili v hotelih „Južni kolodvor“ in „Ilirija“, nato pa so odšli po mestu v „Švicarijo“, kjer je bil pripravljen obed.

Tu je pozdravil navzoče v imenu „Ljubljanskega učiteljskega društva“ tov. J. Dimnik, v imenu „Deželnega slov. učiteljskega društva“ tov. J. Režek, o skupnosti in vzajemnosti slovanskega učiteljstva pa je govoril tov. E. Gangl. Zahvaljevala sta se v navdušenih besedah gg. Jovanović in Hajny. — Obed je najskrbneje pripravil restavrater g. Kenda ter preskrbel tudi godbo. — Vsi so bili kar zavzeti ob lepoti tivolskih nasadov.

Ludvik Tribnik.

Komaj štiri tedne je minilo, kar smo stali tovariši in množica žalujočega občinstva ob grobu g. nadučitelja Fr. Leskovarja v Novi cerkvi.

Resničnost pregovora: „Danes meni, jutri tebi“ občutimo tem bolj, ko se po tako malo dneh že zopet poslavljamo od drugega predragega nam tovariša, ki mu je nemila smrt strla mnogim toliko drago življenje.

Gospod Ludvik Tribnik se je narodil dne 23. julija 1854 v Slivnici pri Mariboru kot sin mnogozasluznega občesposlovnega nadučitelja Jožefa Tribnika. Po dovršenih študijah 1874. je služboval v Poljčanah, Studencih pri Mariboru, pri Sv. Križu tik Slatine, od koder se je leta 1879. preselil sem gor v prijazne Zreče, kjer je služboval 28 let, navdušen za svoj težki poklic, z vso vnemo in gorečnostjo, z vso ljubeznivostjo do izročene mu mladine, tako, da nam je bil vzor učiteljskega delovanja.

To njegovo vztrajno delovanje je priznal okr. šol. svet z mnogo mu poslanih pohvalnih pisem.

Tukaj je poučeval in vzgojeval dva rodova in si obenem pridobil kot izkušen in izveden občan toliko zaslug, da ga je nedavno imenoval obč. odbor častnim občanom.

To priznanje njegove neumorne delavnosti mu je bilo gotovo na veliko uteho v težkih dneh njegove smrtne bolezni.

Vsi smo bili veseli, ko smo čitali vest tega odlikovanja in smo mu iskreno želeli, da bi mu ljubi Bog dal uživati to čast mnogo let.

Ali nemila smrt je — ne oziraje se na te iskrene želje vam, ljubi otroci, ugrabila vzornega učitelja, ki vas je očetovsko ljubil, poučeval, opominjal, svaril in kazal pota poštenosti in pravičnosti, ki vam jih je hoditi, da boste kdaj spoštovani možje in žene, koristni udi svoje občine in človeške družbe.

Vsi ljubi otroci, veste, da je hvaležnost do staršev in učiteljev kot vaših največjih dobrotnikov vaša najimenitnejša dolžnost in to dolžnost hvaležnosti boste najlepše izkazali tako, da boste živeli po naukih in opominih, ki vam jih je dajal rajni gospod nadučitelj. Dobro besede, ki vam jih je on govoril iz svojega plemenitega srca, naj odmevajo v vaših srcih vse dni vašega življenja, naj vas varujejo vsega zla.

Neskoučno bridko je slovo od rajnega za njegovo spoštovano gospo soprogo in njegova otroka, gospodično Amalijo in gospoda Karla, zakaj vez obiteljske ljub-zni vaše je bila res idealna. Z veliko potrpežljivostjo ste ateku stregli v njegovi

Odtod so odšli v „Učiteljsko tiskarno“, kjer so si ogledali vse prostore in se o tem zavodu izrekli najpohvalneje. Saj pa je tudi slovensko učiteljstvo prvo, ki ima svojo tiskarno. Pa je bilo tudi res lepo gledati, ko je teklo vseh pet strojev. Ravno tedaj so tiskali zadnjo številko našega lista.

Iz tiskarne so odšli na Grad, kjer so se divili krasnemu razgledu, medtem pa so se pripeljali češka tovariša Ad. Schuster in B. Skala ter srbski tov. Milan Popović, ki jih je sprejelo na kolodvoru odposlanstvo „Zaveze“. Nastanili so se v „Iliriji“.

Zvečer je bil prijateljski sestanek v hotelu „Južni kolodvor“. Večera se je udeležilo nad 50 učiteljev in učiteljic. Predsedoval je večru predsednik „Deželnega slov. učit. društva“, tov. J. Režek, ki je vse navzoče najsrčnejše pozdravil. Na pozdravu se je zahvalil češki tov. Skala, v imenu srbskih učiteljev in učiteljic pa je govoril g. Jovanović. Govorili so še Čeha g. Hajný z Moravskega in Schuster s Češkega ter Slov. tov. Gangl, Pesek, Cvahte in Likar. Vsi govorniki so naglašali potrebo vsestranske solidarnosti med slovanskim učiteljstvom ter navduševali učiteljstvo do vztrajnega dela v povzdigo vsestranske blaginje narodove.

Z govori se je menjavalo krasno petje učiteljskega kvarteta Rus-Rapč-Mahkota-Likar, ki je izzivalo burne aplavze — Naravnost očarali pa sta poslušalce s prekrasnim pevanjem otožno-sladkih srbskih narodnih popevk srbski učiteljici gđe. Mica Jakovljevičeva, učiteljica v Krivom viru, in gđe. Ruža Jakovljevičeva, učiteljica v Čumiču. Dražestni pevki sta želi za slavje pevanje zasluženo, najburnejšo pohvalo. Da bi le večkrat imeli priliko, poslušati ju na slovenskih tleh!

Drugo jutro so si Srbi in Čehi ogledovali mesto ter se opoldne v družbi slovenskih tovarišic in tovarišev odpeljali v Radovljico.

mučni in dolgi bolezni, ste ga tolažili v njegovih duševnih in telesnih bolečinah, trpeč sami poleg njega neznosno duševno bol, ko ste se vedno bolj in bolj prepričevali, da vam ljubega soproga in očeta ne reši več nobena človeška moč.

Rajni atek vas zato iz groba blagoslavlja in ta blagoslov vam ne mine, ampak bo trdna podlaga vaše sreče v prihodnosti.

Blagor tebi, ljubi tovariš v grobu, in blagor vam, spoštovana gospa mama! Vzgojila sta otroka, ki sta vama bila srčna radost in ostaneta najslajše upanje osamele gospe mame.

A tudi nam tovarišem in vam spoštovanim občanom je težko pri srcu, ko se ločimo od gospoda Tribnika, ki smo ga ljubili zaradi njegove požrtvovalne ljubeznivosti in osobito mi učitelji zaradi vzorne kolegijalnosti.

Učiteljsko društvo konjiškega okraja zaluje za njim, saj mu je bil rajni zvest in vseh 28 let jako delaven član in več let tudi njegov predsednik.

Vse učiteljstvo je gojilo do njega popolno zaupanje, zato ga je izvolilo tudi zastopnikom in šolskim strokovnjakom v okr. šol. svet.

Evo vam torej moža, ki mu je bilo življenje naporen delavnik, ko si je nakopičil toliko dobrih del!

Neizprosna smrt mu je sicer strla njegovo telo, a njegovih dobrih del in duha njegovega mu ne more streči!

Duh njegov živi na veke v onih rajskih višavah, kjer toge ni in skrbi!

Slava spominu takega moža, čast imenu njegovemu!

Josip Čuček.

Sprejem v Radovljici.

Skupščinarje je pričakovala na kolodvoru v Radovljici velika množica odličnega meščanstva.

Predsednik „Učit. društva za radovljiški okraj“, tov. A. Grčar, je pozdravil došlece v imenu tega društva, poudarjajoč, da je to najlepši dan, ki ga je doživelo učiteljstvo tega okraja. — Zahvalil se mu je predsednik „Zaveze“ tovariš L. Jelenc.

V imenu mestnega odbora je pozdravil skupščinarje župan g. dr. Vilfan, ki je dejal, da si Radovljica šteje v čast, ker si jo je „Zaveza“ izbrala za svoje zborovališče. „Zavezi“ zakliče: Dobro došla! — Pozdravlja s presrečno radostjo zastopnike bratskega češkega in srbskega učiteljstva! — Gospodu županu se je najprej zahvalil predsednik „Zaveze“, potem Čeh gospod Skála in Srb gospod Jovanović. Te tri govornike so obdarovale ljubeznive dame s šopki pestrobojnih planinskih cvetic.

Skupščinarji so po sprejemu odkorakali na odkazana stanovanja skozi mesto, ki je bilo „Zavezi“ v čast vse v zastavah. Takoj se jim je priljubila lepa Radovljica s prekrasno okolico, a nič manj se jim ni priljubilo gostoljubno meščanstvo.

Seja upravnega odbora.

Upravni odbor se je sešel k seji, kjer je redigiral razna poročila ter pripravil po zahtevah „Zavezinih“ pravil vse potrebno za zborovanje delegacije in za glavno zborovanje.

Zborovanje delegacije.

V risarski dyorani se je ob 4. uri popoldne zbrala delegacija k zborovanju.

Predsednikov nagovor.

Predsednik L. Jelenc:

Cenjena delegacija!

Minilo je leto, odkar je zborovala delegacija Z. a. j. u. d. v Šoštanju, v prijaznem trgu lepe zelene Štajerske.

Danes ste se zbrali, čestiti delegati in delegatkinje, v narodno-napredni Radovljici, kamor Vas je pozval upravni odbor, da Vam položi račun o svojem delovanju od zadnje delegacijske seje.

Delovanje upravnega odbora boste povzeli iz poročila gg. tajnika, blagajnika in upravnikov „Zavezinih“ listov, meni dovolite samo nekaj splošnih opazk.

Pri več delegacijskih sejah sem že govoril o zvanju okrajnih učiteljskih društev. Na srcu jim mora biti v prvi vrsti prospek in napredek ljudskega šolstva in blaginja učiteljstva v okraju. V pregledu morajo imeti vse, kar spada v delokrog okrajnega šolskega sveta. Posvetovati in sklepati morajo tudi o vprašanjih in nasvetih, o katerih se pozneje razpravlja v deželnih učiteljskih društvih ali v naši „Zavezi“. To so glavne naloge okrajnih učiteljskih društev.

Da pa funkcionira, da je pripravljena za vsak slučaj, ni zadosti, da stoji organizacija le na papirju; solidarnost 2000 slovenskega in istrsko-hrvaškega učiteljstva se ne kaže v tem, da vsakdo plača svoj letni prispevek in je naročen na naše liste; prvi in glavni pogoj, da kaže naša organizacija življensko moč je, da se nahajajo povsod kolegi, ki se postavijo v bran, kadar je treba braniti naše pravice.

Bojevnikov potrebuje naša organizacija, mož potrebuje, ki imajo pogum postaviti se v bran onim, ki nam hočejo prizadeti krivico, potrebujemo mož, ki imajo energijo, zahtevati pravico, če jo hočejo zabranjevati legislativni zastopi ali oblasti. Iz dobre volje nam še nihče ni dal vinarja, ne košček